

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา Tipitaka Studies
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต (๒ - ๐ - ๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
๘. สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	เพื่อให้บัณฑิต มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก การรักษา สืบทอดพระไตรปิฎกโดยมุขปาฐะและสายลักษณะอักษร การจัดลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา	ดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning และกระบวนการสืบค้นพระไตรปิฎกทางคอมพิวเตอร์ ปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่จัดให้มีกิจกรรมประเมินรายวิชาที่เป็นระบบตามหลักการทางพระพุทธศาสนาเพื่อใช้เป็นฐานการปรับปรุงการสืบค้นหาข้อมูล องค์ความรู้จากพระไตรปิฎก

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา			
ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรหันตศาสดา การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎก ในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล			
- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม	
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา	
พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมปกติสุข และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้เรียนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม ให้เกิดขึ้นไปพร้อมกับการศึกษาพระไตรปิฎก ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรมตามคุณสมบัตินักบวช ๓๒ ประการในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อตนเองวิชาชีพและสังคม ภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญของปัญหาเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	
๑.๒ วิธีการสอน	
บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิชาพระไตรปิฎก อภิปรายกลุ่ม กำหนดให้นิสิตหาตัวอย่างจากพระไตรปิฎกที่เกี่ยวข้อง การอธิบายหลักธรรม	
๑.๓ วิธีการประเมินผล	
พฤติกรรมกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลาการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาจากพระไตรปิฎกประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย	

๒. ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา โครงสร้าง หลักการที่สำคัญในพระไตรปิฎก สามารถนำหลักธรรมและสาระจากพระไตรปิฎกมาประยุกต์ใช้กับสังคม
๒.๒ วิธีการสอน บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ประเด็นจากพระไตรปิฎกมาศึกษาวิเคราะห์และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
๒.๓ วิธีการประเมินผล ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎีนำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้า ข้อมูลที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์กรณีศึกษา
๓. ทักษะทางปัญญา
๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีวิจารณญาณคิดเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถยกกรณีจากพระไตรปิฎกมาวิเคราะห์เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรม
๓.๒ วิธีการสอน มอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูลแล้วนำเสนอผลการศึกษา อภิปรายกลุ่มวิเคราะห์กรณีศึกษาการสะท้อนแนวคิดจากการวิเคราะห์
๓.๓ วิธีการประเมินผล สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดหลักธรรมที่เกี่ยวกับพระไตรปิฎกการนำเสนอการวิเคราะห์กรณีศึกษา
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
๔.๒ วิธีการสอน จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษามอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความงานวิจัย ทบความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการนำเสนอรายงาน
๔.๒ วิธีการประเมินผล ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม รายงานการศึกษาด้วยตนเอง (รายงานสรุปรวมยอดความรู้)

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา**

พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน การทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียนพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษาพัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต เพื่อทำรายงานทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕. วิธีการสอน

อภิปราย มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือนำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการค้นหาข้อมูลจากพระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์

๕.๓ วิธีการประเมินผล

การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปรายรายงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล**๑. แผนการสอน**

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	การแนะนำแนวสังเขปรายวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระไตรปิฎก -ความหมายของพระไตรปิฎก -ประเภทพระไตรปิฎก - ความเป็นมาของพระไตรปิฎก - โครงสร้างพระไตรปิฎก	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๒	การกำเนิดพระไตรปิฎก - พระอรหันต์กับพระไตรปิฎก -พระอุบาลีกับพระไตรปิฎก - พระมหากัสสปะกับพระไตรปิฎก ฯลฯ	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๓	การสังคายนาพระไตรปิฎก การนับครั้งสังคายนาที่รู้จักกันไป -สังคายนาครั้งที่ ๑- ๒ - ๓ - -การนับสังคายนาของลังกา -การนับสังคายนาของพม่า - การนับสังคายนาของไทย	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๔	การพัฒนาการของไตรปิฎก - การสังคายนาของฝ่ายมหายาน - การสังคายนาของนิกายสัพพัตถิกวาท	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	- สังคายนานอกประวัติศาสตร์และลำดับอาจารย์ผู้ทรงจำพระไตรปิฎก		การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	
๕.	คำอธิบายพระไตรปิฎก ในทัศนะของพระอรรถกถาจารย์ ฎีกา อนุฎีกา ปกรณ์วิเสส -ความนำ -ความหมายและประเภทของอรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา ปกรณ์วิเสส ความสำคัญ กำเนิดและพัฒนาการของอรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๖.	การจารึกพระไตรปิฎกในประเทศไทย สมัยที่ ๑ พระเจ้าติโลกราช เมือง เชียงใหม่ สมัยที่ ๒ รัชกาลที่ ๑ กรุงเทพฯ สมัยที่ ๓ รัชกาลที่ ๕ กรุงเทพฯ ๑ สมัยที่ ๔ รัชกาลที่ ๗ กรุงเทพฯ ๑ และของ มจร.	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๗	ลักษณะการจัดหมวดหมู่ของแต่ละปิฎก วินัยปิฎก สุตตันตปิฎก อภิธัมมปิฎก ลำดับชั้นคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา คำอธิบายพระไตรปิฎกอย่างย่อ ๆ ของอรรถกถาจารย์	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๘	สอบกกลางภาค	๒		พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๙	โครงสร้างพระวินัยปิฎก ศึกษาเนื้อหาสาระ คัมภีร์มหาวิภังค์ คัมภีร์ภิกขุณีวิภังค์ คัมภีร์มหาพรรค คัมภีร์จุลพรรค คัมภีร์บริวาร	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๐	โครงสร้างพระสุตตันตปิฎก ศึกษาเนื้อหาสาระ คัมภีร์ที่ฆนิกาย คัมภีร์มัชฌิมนิกาย คัมภีร์สังยุตตนิกาย คัมภีร์อังคุตตรนิกาย คัมภีร์ขุททกนิกาย	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๑	โครงสร้างพระอภิธรรมปิฎก ศึกษาเนื้อหาสาระ คัมภีร์ธัมมสังคณี คัมภีร์วิภังค์ คัมภีร์บุคคลบัญญัติ คัมภีร์ธาตุกถา คัมภีร์กถาวัตถุ คัมภีร์ยมก คัมภีร์ปฎิฐาน	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจากสารัตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๒	พระไตรปิฎกกับพระมหากษัตริย์ไทย	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	
๑๓	การวิเคราะห์พระไตรปิฎก	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๔	คุณค่าของพระไตรปิฎกต่อสังคมไทย - คุณค่าด้านหลักคำสอน - คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ พระพุทธรูปและภาษาไทย -คุณค่าด้านวรรณกรรมไทย ศิลปะและ วัฒนธรรม คติความเชื่อของสังคมไทย	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๕	มจร. กับพระไตรปิฎก ระบบการสืบค้นพระไตรปิฎก สรุปสาระจากพระไตรปิฎกศึกษา	๒	การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การยกตัวอย่างจาก สรรตถะในพระไตรปิฎก	พระเมธีปริยัติวิบูล ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๒		คณะกรรมการ

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	สัปดาห์ ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	นักศึกษาศึกษาดูงาน	ทุกครั้ง	๑๐%
๒	นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจใน ประเด็นต่างๆเกี่ยวกับพระไตรปิฎก	สัปดาห์ที่ ๑๖	๖๐%
๓	นักศึกษาตั้งใจและสนใจเรียนใน รายวิชาพระไตรปิฎกศึกษา (มาเรียน)	ทุกครั้ง	๑๐%
๔	การส่งงานที่ได้รับมอบหมายและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	ทุกครั้ง	๒๐%
			๑๐๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาเตปิฎก, 2530 , กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย   คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกศึกษา, 2551 , กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ   เสนาะ ผดุงฉัตร. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดีบาลี Introduction to Bali literature.   พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2532. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2532.   มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วรรณคดีบาลี. บาลีครั้งที่ 1 : กันยายน 2552. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยรายวันการพิมพ์, 2552.
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ   ไกรวุฒิ มะโนรัตน์. วรรณคดีบาลี 1 พิมพ์ครั้งแรก 2549. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่ จรัญสนิทวงศ์การพิมพ์, 2549.   CD Rom พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาฯ และฉบับของมหาวิทยาลัยมหิดล

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา   การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้   - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน   - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน   - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา   - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน   ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้   - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน   - ผลการสอบ   - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
๓. การปรับปรุงการสอน   หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้   - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน   - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ